

ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СУИЦИДНИТЕ ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТ СИЛИСТРА ЗА ПЕРИОДА 2011г.- 2017г.

Според данни от различни източници самоубийството е една от водещите причини за смърт в световен мащаб. За идентифициране на основните рискови групи от населението, предприели суицидни действия и мотивите, довели до тях беше изготвена обобщена информация на суицидните действия в област Силистра за периода 2011г.-2017г. Информацията е изградена на базата данни, подавани ежесечно в РЗИ под формата на „Карта за регистрация на суицидното действие”, попълвана на мястото на инцидента от екипи на ЦСМП-Силистра и в СО на „МБАЛ-Силистра“АД. Данните, касаещи пол, възраст, местожителство, социално положение, семейно положение на лицата в суициден риск, мотивите и способ за извършване на суицидните действия са обобщени и представени в приложената таблица.

Информация за регистрираните суицидни действия	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.	2017г.
1 Общ бр.	37	45	49	67	54	37	44
мъже	12	16	23	30	23	12	13
жени	25	29	26	37	31	25	31
2 Възраст							
до 18 години	6	13	10	14	13	5	5
над 18 години	31	32	39	53	41	32	39
3 Местожителство							
град	17	24	21	36	18	17	20
село	20	21	28	31	36	20	24
4 Соц. Положение							
работещ	8	7	8	8	6	1	4
безработен	11	8	17	24	21	13	15
учащ	5	12	12	16	11	7	4
пенсионер	4	12	5	11	9	8	9
инвалид			1	1			
домакиня	7	6	6	7	7	8	7
друг	2						4
5 Сем. положение							
семеен	17	11	18	34	26	15	20
несемеен	12	15	22	22	16	12	16
разведен	3	5	3	2	3	4	1
дете на разведени родители	1	7	3	5	4		
семеен/а повторно	1	1	1	1		4	
вдовец/а	3	6	2	3	5	2	7
6 Мотиви							
тежко соматично заболяване	3	2	3	1	1	2	1
нежелана бременност			1				1

Психотични или психично разстройство	6	14	4	10	10	2	9
сексуален тормоз			1				
конфликт с родители	6	9	6	10	8	6	6
конфликт със съпруг/а	9	7	7	11	15	14	8
конфликт с деца		4	2	3	3	3	4
конфликт с ръководител		1	1		1		
конфликт с колеги	1	1	1				
конфликт със съученици	1	1	2	2	1		
Конфликти с роднини							1
конфликт с учител							
несподелена любов	4	1	6	4	5	2	1
раздяла с любим човек	4		3	1	1	1	1
загуба на близък човек		1		1	3		3
загуба на работа	1			1			
страх от наказание		1	1	1			
лош успех в училище							
тежки финансови проблеми	3	1	2	7	1	2	2
религиозни							
ДРУГИ	3	1	3	3	1	1	4
няма изявен мотив	3	7	1	3	1	8	6
няма данни	3	3	5	9	3	3	
7 Опит							
успешни	1	5	5	13	4	6	7
неуспешни	36	40	44	54	50	31	37
Изход от суицидния опит							
останал жив без увреди							32
останал жив с телесни увреди							5
смъртен							7
8 Способ на суицидния опит							
самоотравяне медикаментозно	22	29	21	35	32	19	22
самоотравяне с хим. средства	7	4	12	12	8	8	7
огнестрелно оръжие			1		1		
хладно оръжие	2	3	5	4	5	1	5
обесване	2	7	5	8	7	6	8
хвърляне от височина	2	1	1	5		2	1
удавяне							1
хвърляне под транспортно средство							
изгаряне			1	1			
Електрически ток							1
други	2	1	3	2	1	1	
9 Психично заболяване							
да	4	6	4	9	5	3	
не	19	21	31	32	35	25	
повече от едно заболяване		1		1	3		
няма данни	14	17	14	25	11	9	
10 Съжителство- живее:							
сам							8
с роднини							20
с приятели							1
с партньорка							12
няма данни							3
11 Завършено образование							
без образование							2

начално							8
основно							15
средно							16
бакалавър							3
магистър							
12.Професия							
лекар							
музикант							
шофьор							
икономист							1
инженер							
ел.техник							
военен							
полицай							
стоматолог							
социален работник							
друго							43
13.Уведомена ли е прокуратурата/следствените органи?							
да							27
не							14
14.Къде е извършен опитът?							
в дома							39
навън на открито							1
в лечебно заведение							1
на работното място							1
в училище							
в затвор							
на обществено място							2
няма данни							
15.Има ли предсмъртно писмо или друг вид съобщение?							
да							2
не							42
16.Кой е съобщил за извършеното суицидно действие?							
суициандът							5
роднини/близки							34
служебно лице							5
17.Консултиран ли е от психиатър?							
да							13
не							31
18.Националност							
български гражданин							44
Гражданин на чужда държава							
19.Етническа принадлежност							
българин							18
турчин							13
ром							13
друго							

20. Хоспитализиран ли е?							
да							25
не							19

Общият брой на лицата, при които са били регистрирани суицидни действия през разглеждания период 2011- 2017г. е **333**, от които **44** за 2017г. Съгласно събраната информация от 2011г. до 2014г. броят на лицата, предприели суицидни действия в област Силистра е нараствал прогресивно. В този период суицидните действия се увеличават и при двете възрастови групи – до 18 и над 18 годишна възраст, като съотношението лица до 18г.:лица над 18г. е било 1:3.5. През 2015г. и 2016г. има значителен спад на суицидните действия и при двете възрастови групи, но 2017г., отново бележи ръст на регистрираните суицидни действия, основно при лицата над 18-годишна възраст.

В периода 2011-2017г. съотношението мъже:жени не е било постоянна величина, но през годините се оформя трайна тенденция за повишаване на суицидните действия при лицата от женски пол. През 2017г. съотношението мъже:жени е било **1:2,3** в полза на жените. При мъжете суицидните опити през разглеждания период са били по-малко на брой, но по-често са завършвали със смъртен изход.

Местожителството също не е било съществен фактор за предприемане на суицидни действия. По данни от таблицата през 2012г. и 2014г. по-висок е бил дялът на жителите в градовете, в останалите години по-голям е бил дялът за жителите на селата. През 2017г. 45% от лицата, предприели суицидни действия са били жители от градовете, а 55% от селата.

Съществен фактор за предприемане на суицидни опити се явява социалното положение. През всички разглеждани години, с изключение на 2012г. **най-голям брой лица, предприели суицидни действия е имало от групата на безработните - 32 % от всички суицидни опити.** През 2017г. групата на безработните е съставлявала **34%**, следва групата на пенсионерите –**20%**, на домакините **16%**, групата на учащите и работещите по **9%**, на инвалидите 2% и други неуточнени - 9%.

Няма еднозначен отговор за влиянието на семейното положение като фактор за суицидни действия. През 2012г. и 2013г. е регистриран малко по-голям брой несемейни лица в суициден риск, за разлика от 2014г.- 2017г., когато по-голям е броят на семейните. През разглеждания период като водещи мотиви за предприемане на суицидни действия се явяват три фактора - **конфликти със съпруг/а**, обхващащ **21 %** от всички случаи / за 2017г. -18%/ , психотичен фактор или психично разстройство - 16% /за 2017г.-20%/ конфликт с родители -**15%** / за 2017г. -13%/ . За **9%** от лицата, предприели суицидни действия няма изявен мотив, при 8% няма данни за мотивите, следвани от „несподелена любов”- **7%**, тежки финансови проблеми –**5%**, конфликти с деца 6%, последвани от раздяла или загуба на близък човек и други. Няма регистриран случай на суицидни действия по религиозни мотиви или лош успех в училище. И през 2017г., както през всички разглеждани години най-честият способ за опит за самоубийство в област Силистра е отравянето с медикаменти. Той е регистриран при **50% от лицата, предприели суицидни действия, следван от обесване – 18%**, следван от отравяне с химични средства- **16%**, самонараняване с хладно оръжие- **11%**, хвърляне от височина и удавяне **2%** . Няма регистрирани опити за самоубийство от огнестрелно оръжие, хвърляне под транспортно средство, въздействие на електрически ток. Най-висок процент смъртни случаи има при лицата, избрали като метод за самоубийство обесване. За 2017г. общият брой на регистрираните смъртни случаи е 7 и всички са в резултат от обесване. Всички лица, при които са били регистрирани суицидни действия през 2017г. са български граждани, от тях 41% са с българска етническа принадлежност и по 29.5% турска и ромска етническа принадлежност. Лицата със средно образование са съставлявали 36%, с основно образование -34%,

начално -18%, бакалавър 7%, без образование 2%. Най-честото място, на което са били регистрирани суицидни действия през 2017г. е дома на суицидианта – при 88% от опитите.

Съгласно данните, отразени в картите за суицидни действия, от всички регистрирани **333 /триста тридесет и три /** суицидни опита за 2011г.-2017г. **41** или **12 %** от всички са завършили със смъртен изход. Тъй като картите и съобщенията за суицидни действия се попълват от спешните екипи на ЦСМП на мястото на инцидента и няма информация за крайния изход на заболяването, следва да се предположи, че тази цифра не е окончателна и действителният брой на починалите е по-голям.

Констатации от обработените данни за суицидни действия на територията на област Силистра за разглеждания период:

1.В периода 2011-2014г. на фона на прогресивно намаляващото население в областта, броя на лицата, предприели суицидни действия прогресивно е нараствал за двете възрастови групи – до 18 и над 18-годишна възраст.

В периода 2015г. -2016г. е регистриран значителен спад на суицидните действия в област Силистра, последван от нов ръст през 2017, когато броят на лицата, предприели суицидни действия е равен с броя на лицата през 2012г.

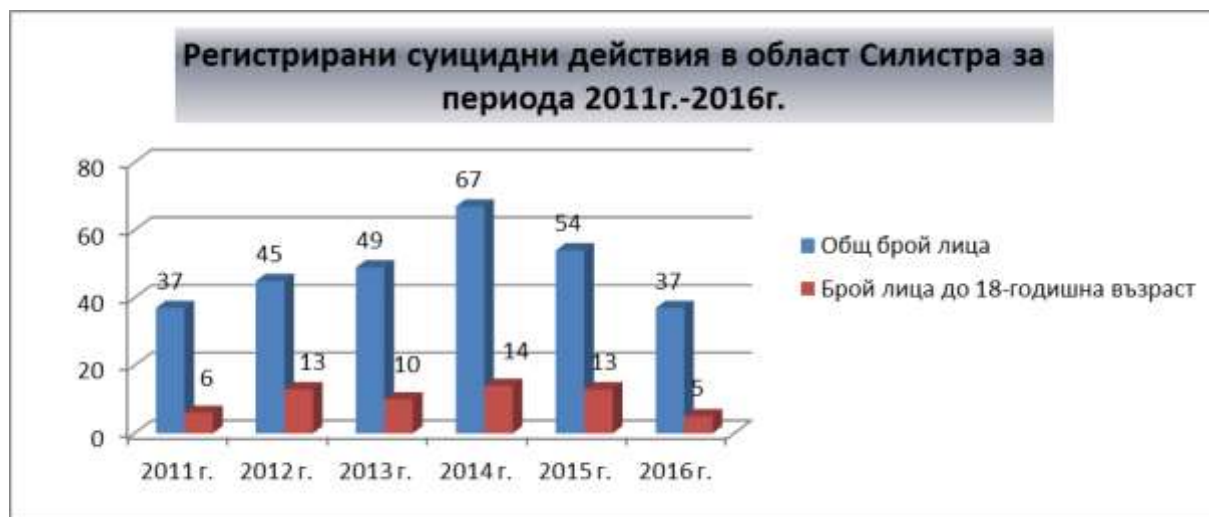
2. Оформяща се тенденция за повишен суициден риск при лицата от женски пол за периода 2011-2017г.

3. Оформяща се тенденция за повишен суициден риск при лицата от групата на безработните.

5. Най-чест способ за суициден опит сред лицата в област Силистра се очертава отравянето с медикаменти.

6. Най-голям процент смъртност има при лицата, избрали като способ за самоубийство обесването.

7. Като основни водещи причини за суицидни действия в областта се открояват конфликтите в семейството – конфликти със съпруг(а) и/или с родители и психотичните мотиви.



28 февруари 2018г.

Изготвил

д-р К.Пенева-гл.инспектор Д МД